

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА ЕДЕН НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-
НАУЧНАТА ОБЛАСТ РИМСКО ПРАВО НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТОТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1102-48/3 од 3.3.2020 година, донесена на 191-та седница на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при Државниот универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, одржана на ден 3 март 2020 година (вторник), определени сме за членови на **Рецензентска комисија** за избор на еден наставник во сите звања (вонреден професор) за наставно-научна област Римско право на Правниот факултет при УГД – Штип, во следниот состав:

1. проф. д-р Мирјана Поленак-Акимовска (претседател) – редовен професор во пензија, Правен факултет „Јустинијан Први“ при УКИМ – Скопје, област Римско право,
2. проф. д-р Гоце Наумовски (член) – редовен професор, Правен факултет „Јустинијан Први“ при УКИМ – Скопје, област Римско право,
3. проф. д-р Игор Камбовски (член) – редовен професор, Правен факултет при УГД – Штип, област Граѓанско право.

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ бр. 1887, стр. 29 (на македонски јазик) и весникот „Коха“ (на албански јазик) – на 18.2.2020 година – и во предвидениот рок, за делот 3.1. [Правен факултет – Наставник во сите звања за наставно-научна област Римско право] се пријави само еден кандидат:

- доц. д-р Димитар Апасиев, доцент на Правниот факултет при УГД.

Пријавата на кандидатот Апасиев на конкурсот бр. 0401-24/1 (од 20.2.2020 год.), поднесена во архивата на Правниот факултет, на ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А – 2000 Штип, е навремена, комплетна и уредна, а ја содржи следнава целосна документација дадена во прилози:

1. *Диплома за завршен Прв циклус [додипломски] на студии бр. 14927 (26.V.2010) – во оригинал* и три нотарски заверени примероци.
2. *Диплома за завршен Втор циклус [постдипломски] на студии бр. 152 - сер. бр. 00373 (18.6.2010) – во оригинал* и три нотарски заверени примероци.
3. *Диплома за завршен Трет циклус [докторски] на студии сер. бр. 00007 - бр. 3845 (7.10.2015) – во оригинал* и три нотарски заверени примероци.
4. *Уверение за положени испити на Прв циклус студии бр. 33-6/98 (12.3.2009) – во еден нотарски заверен примерок.*
5. *Уверение за положени испити на Втор циклус студии бр. 09-5/1мм (7.7.2010) – во еден нотарски заверен примерок.*
6. *Уверение за положени испити на Трет циклус студии бр. 100/30 (20.4.2015) – во еден нотарски заверен примерок;*
7. *Уверение за државјанство бр. 12.1.4.2/3-1850 (17.12.2020) – во оригинал.*

8. *Извод од матична книга на родените бр. 09н-17/4302 – РО976679 (22.11.2018)* – еден примерок во фотокопија.
9. *Важечка лична карта бр. А2060226* – во фотокопија.
10. *Потврда за познавање странски / англиски јазик, т.е. Меѓународен сертификат Cambridge Certificate of Preliminary English № 0044216090 (13.5.2014)* – во еден нотарски заверен примерок.
11. *Докторска дисертација „Iudicia Publica - Римското кривично процесно право“ (2015)* – во еден укоричен примерок [со спирала].
12. *Список на објавени рецензирани [научни и стручни] трудови во референтна научна публикација, согласно ЗВО - со примероци од трудовите од последните пет години пред објавување на огласот (во оригинал и/или во фотокопија), достапни и на Е-репозиториум – во четири примерока.*
13. *Извод од трудови на UGD Academic Repository за последните пет години* – во четири примерока.
14. *Кратка биографија (Curriculum vitae)* – во четири примерока.
15. *Детално професионално портфолио (со досегашно искуство и работни позиции)* – еден примерок.
16. *Сертификати, пофалници, признанија, уверенија и благодарници за учество на настани, манифестации и конференции (во земјата и странство) – вкупно 17 на број [во фотокопија].*

Врз основа на приложената документација од кандидатот чест ни е на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при УГД да му го поднесеме следниов рецензентски реферат, односно:

ИЗВЕШТАЈ

I. Биографски податоци

Кандидатот Димитар Апасиев е роден на 22 септември 1983 година во Велес, каде завршува основно и средно гимназиско образование (*општа насока*) – со континуиран **одличен успех 5.00**, во сите учебни години.

Во 2009 завршува Прв циклус на редовни четиригодишни **додипломски студии** на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при најстариот и прворангиран Државен универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, отсек *Правни студии* (уставно-правна група) и се стекнува со стручен назив дипломиран правник. Во 2010 завршува Втор циклус на **постдипломски [мастер] студии** на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при УКИМ – Скопје, насока *Римско право и приватно-правна традиција* (Модул А: Римско право) и успешно ја одбранува магистерската теза со наслов: „Јавно-правни институти на римското право реципирани во денешните правни системи“ под менторство на проф. д-р Владо Бучковски – по што се стекнува со називот магистер по

право [Master of Laws, LL.M.]. Во 2015 завршува Трет циклус **докторски студии** на Правниот факултет „Јустинијан Први“, УКИМ – Скопје (Институт за правно-историски науки – потпрограма: *Римско право*) и, како докторски кандидат под менторство на проф. д-р Билјана Поповска, ја одбранува својата докторска дисертација: „*Judicia Publica – Римското кривично-процесно право (со посебен осврт на правосудниот систем во време на Републиката)*“ – по што се стекнува со научен степен доктор на правни науки од областа на Римското право [PhD].

Неговиот постигнат континуиран просечен успех на прв, втор и трет циклус на студии е 10.00 (десет) – без ниту еден препологан испит во текот на школувањето. Како првенец на повеќе генерации, носител е на **наградите**: *Златен Цицерон* како двократен апсолутен победник на традиционалните Ораторски вечери „Иво Пухан“; *Златен Јустинијан / Плакета Јустисија* за најдобар постигнат успех на правни студии – како првенец на повеќе генерации (*cum laude*); јубилејната *Деветтоноемвриска награда проф. д-р Ѓорѓи Шоптрајанов* за најдобар студент на Општина Велес и уште десетина други.

Бил на студиски престој на најдобриот руски државен универзитет „Ломоносов“ (Москва). Бил **стипендист** на European Public Law Center - Kikones Programme за млади правници (една година); потоа на Фондацијата за талентирани студенти „Коле Неделковски“ (две години); на Министерството за образование и наука на Република Македонија (четири години); како и на Россотрудничество (Програма: Новое Поколение).

Пет години бил демонстратор на Правниот факултет при УКИМ во Скопје, три години бил помлад асистент, една година бил асистент-докторанд на Правниот факултет при УГД во Штип и пет години бил **доцент** на истиот факултет.

Учествувал во неколку научноистражувачки проекти и досега има објавено дванаесет книги и монографии во коавторство со наши видни професори и академици, како и над 70 статии, односно научни и стручни **трудови**, поглавја, прикази на книги, истражувачки студии и есеи. Има преведено и редактирано десетици стручни текстови за разни општествени теми од познати теоретичари – и тоа: од англиски, руски, бугарски и српскохрватски јазик.

Во текот на својата академска кариера има учествувано на 100-на научни расправи, **симпозиуми**, стручни собири, конференции, средби, смотри, семинари, летни и зимски школи, кампови, промоции, обуки, презентации, работилници, трибини, панел-дискусии, тркалезни маси и јавни дебати од различни области на правото, во земјата и странство (Русија, Турција, Грција, Хрватска, Србија, Бугарија) – кои се детално наведени во професионалното Портфолио доставено во прилог на биографијата.

Пред и по полагањето на правосудниот испит тој е член на повеќе работни тела, експертски **комисии**, мрежи, стручни платформи и бази на податоци, со креирани професионални акаунти и open access профили. Бил *правен консултант* и советник за цивилноправни прашања на неколку правосудни државни органи, адвокатски канцеларии, синдикални организации, граѓански здруженија, неформални активистички иницијативи и општествени движења, а негови ставови и коментари за важни општествено-политички прашања – во форма на писма, изјави, интервјуа,

колумни и академски блогови – се објавени скоро во сите македонски пишани и електронски медиуми.

Негов научен интерес првенствено е **правната романистика** и правно-историските, воведно-теориските и јавно-правните науки, како и останати сродни јуристички дисциплини.

II. Општи услови за избор во звање вонреден професор

Согласно чл. 166, ст. 2 од *Законот за високото образование* („Сл. весник на РМ“ бр. 82/2018) – Глава XI, кандидатот кумулативно ги исполнува сите законски предвидени услови за избор во наведеното наставно-научно звање вонреден професор – и тоа:

1. Остварен **просечен успех** од најмалку *8,00 (осум)* на студиите на прв и втор циклус, за секој циклус посебно. Кандидатот Апасиев има просек од чиста десетка во сите три циклуса на студии (10.00 во додипломски, 10.00 во постдипломски и 10.00 во докторски студии – т.е. во прв, втор и трет циклус соодветно);
2. Научен степен **доктор на науки** од научната област за која се избира. Кандидатот Апасиев е доктор по Римско право од јануари 2015 година со издадена и свечено доделена диплома во април 2015 – за стекнат научен степен доктор на правни науки од областа на Римското право.
3. Претходен **избор во наставно-научно звање**. Апасиев претходно бил биран во звањето доцент по Римско право на Правниот факултет при УГД, со *Одлука за избор во звање доцент на ННС бр. 1102-237/3 (17.09.2015)*.
4. **Способност** за изведување на високообразовна дејност. Апасиев во изминатите академски години има неколку позитивни оценки од студентите по спроведена интерна самоevaluација.
5. Објавени **најмалку пет рецензирани научни труда** во референтна научна публикација. Во последните пет години пред објавување на огласот за избор Апасиев има објавено тринаесет статии кои ги исполнуваат законските услови, а се депонирани и во Е-Репозиториумот на УГД и тоа:

Ред. бр.	Автор/и	Наслов на труд	Списание / публикација	Година на објавување
1.	Апасиев Димитар	<i>Улогата и значењето на Државното правобранителство во македонскиот правосуден систем – II дел</i>	Зборник на трудови од Шестата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“ – том I (Право), Правен факултет, Штип; ISBN: 978-608-244-647-9; UDK: 347.964.1:342.1(497.7); стр. 161–174	2019
2.	Апасиев Димитар & Олга	<i>Начелото на законитост – нуџен</i>	<i>Годишен зборник</i> [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце	2018

	Кошевалиска Елена Максимова	<i>коректив против арбитрерноста на државните органи во кривичната постапка</i>	Делчев“ – Штип, 2018; Yearbook 2018 - Faculty of Law, Goce Delcev University – Stip; Volume VIII, Год. 8, 2018; ISBN: 1857-8713; УДК: 343.131:341.645; стр. 54–69	
3.	Апасиев Димитар	<i>Правните аспекти на референдумот за т.н. Преспански договор меѓу Република Грција и Втората страна (Case Study)</i>	<i>Годишен зборник</i> [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2018; Yearbook 2018 - Faculty of Law, Goce Delcev University – Stip; Volume VIII, Год. 8, 2018; ISBN: 1857-8713; УДК: 41.241(497.7:495):[342.573: 342.228(497.7)]; стр. 5–17	2018
4.	Апасиев Димитар & Марија Амповска и Игор Камбовски	<i>The role and significance of the State Attorney’s Office in the judicial system of the Republic of Macedonia (II)</i>	BSSR – Balkan Social Science Review, Vol. 12, December 2018 - Меѓународно индексирано научно списание во базата SCOPUS; ISSN 1857- 8799; pp. 37-57	2018
5.	Апасиев Димитар & Марија Амповска и Игор Камбовски	<i>Улогата и значењето на Државното правобранителство во правосудниот систем на Република Македонија (I)</i>	“VIZIONE“ International magazine for social sciences, Vol. 31/18; ISSN: 1409-8962 - printed form; ISSN 1857- 9221 - electronic form; The Association of Intellectuals “Democratic Club” – Skopje; UDC 341.232.7:37(4– 672EY:497.7); pp. 145-154	2018
6.	Апасиев Димитар	<i>Кривичните судења пред римскиот Сенат во време на императорот Тибериј</i>	Зборник на трудови од Петтата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“ – том I (Право), Правен факултет, Штип; ISBN: 978-608-244- 548-9; УДК.343(37); стр. 261–278	2018
7.	Апасиев Димитар	<i>Цицерон – Rex Eloquentiae (III)</i>	<i>Годишен зборник</i> на Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2017; Yearbook 2017 - Faculty of Law, Goce Delcev University – Stip; Volume VII, Год. 7, 2017; ISBN: 1857- 8713; УДК: 808.51:347.96- 05(37); стр. 22–41	2017
8.	Апасиев Димитар & Елена Максимова	<i>Судењето на вештерките во Римското и во средновековното право</i>	Зборник на трудови од Четвртата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“ – том I (Право), Правен факултет, Штип; ISBN: 978-608-244- 423-9;	2017

			стр. 177–193	
9.	Апасиев Димитар	<i>Цицерон – Најречитиот од потомците на Ромул (II)</i>	Годишен зборник [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2016; Yearbook 2016 - Faculty of Law, Goce Delcev University – Stip; Volume VI, Год. 6, 2016; ISSN: 1857-8713; УДК: 808.51:347.96-05(37) 929; стр. 8–20	2016
10.	Апасиев Димитар & Елена Максимова	<i>Криминолошките аспекти на проституцијата – со посебен осврт на античката правна уреденост</i>	Зборник на трудови од Третата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“, Правен факултет, Штип; УДК. 343.544:34(3); стр. 250–270	2016
11.	Апасиев Димитар & Марија Амповска	<i>Locatio conductio од Римското право и неговите современи „правни наследници“ – I</i>	Зборник на трудови од Третата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“, Правен факултет, Штип; УДК. 347.440.14(37):347.453-027.18; стр. 464–482	2016
12.	Апасиев Димитар	<i>Cicero – Dissertissime Romuli Nepotum (I)</i>	Годишен зборник [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2015; Yearbook 2015 - Faculty of Law, Goce Delcev University – Stip; Volume V, Год. 5, 2015; ISSN: 1857-8713; УДК. 32-05 (37) 808. 5-05 (37)”; стр. 19–32	2016
13.	Апасиев Димитар & Марија Игњатовиќ	<i>Quaestio Maiestatis – Суђење пред Мајестатском квесијом као редовним римским кривичним судом</i>	Зборник радова „Правни систем и заштита од дискриминације“ (Прва свеска); [The Legal System and Protection against Discrimination – Collection of papers, Vol. I]; Универзитет у Приштини (Косово), са привременом седиштем у Косовској Митровици; Косовска Митровица; стр. 447–462	2015

III. Посебни услови за избор во звање вонреден професор:

Согласно чл. 10, ст. 2 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (Универзитетски гласник на УГД бр.

43/2019 и 45/19), кандидатот кумулативно ги исполнува сите статутарни и правилнички предвидени подзаконски услови за избор во наведеното звање и тоа:

1. Рецензирани **учебни помагала** (скрипта и практикум). Апасиев, во последните пет години, поточно во учебната 2019 година, има објавено скрипта [за предавања] и практикум [за вежби] за студентите од прва година по матичниот предмет Римско право:

а) *Римско право – Скрипта II*, учебно помагало објавено на Е-библиотека, бесплатно електронско издание на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, ISBN: 978-608-244-661-5, линк: www.e-lib.ugd.edu.mk/854 [156 стр.];

б) *Римско право – Практикум II*, учебно помагало објавено на Е-библиотека; бесплатно електронско издание на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, ISBN 978-608-244-662-2, линк: www.e-lib.ugd.edu.mk/855 [119 стр.].

2. Учество во **научноистражувачки проекти**, односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати.

а) Во периодот 2015-2019 Апасиев, како автор на стручни академски блогови за правни теми, учествува во проектот *Изразување на јавниот интерес – Зголемување на моќта на медиумите и граѓаните во итнетењето на јавните политики во Македонија* на Институт за комуникациски студии (ИКС) „Иницијатива за дигитално граѓанство Res publica“ – Висока школа за новинарство и односи со јавноста, Скопје.

б) Во периодот 2018-2019 Апасиев, земал учество во двогодишниот научноистражувачки проект *Улогата и значењето на Државното правобранителство во правосудниот систем на Република Македонија*, поддржан од Фондот за научноистражувачка работа на УГД – Штип.

3. Придонес во **оспособувањето на помлади наставници и соработници**.

а) **Рецензент**

* 2019–2018 рецензент на трудови објавени во *Годишниот зборник* на Правниот факултет при УГД – од областа на правната историја и компаративното уставно право, УГД, Штип.

* 2019–2017 рецензент на трудови на традиционалната меѓународна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“ – од областа на правната историја и теорија (IV, V and VI International Scientific Conference *Social Change in The Global World*), Правен факултет, УГД, Штип.

* 2019–2016 Рецензент на трудови во меѓународното научно списание *Student Social Science Journal*, Правен факултет, УГД, Штип;

* 2017–2015 рецензент во меѓународното научно списание *Balkan Social Science Review*, Центар за правно-политички истражувања, Правен факултет, УГД, Штип.

* 2016 Рецензент на ракописи т.е. универзитетски помагала (скрипти и практикуми) од областите Цивилистика и Деловно

право – Оштетно право, Договорно право – Правен факултет, УГД, Штип.

б) **Ментор/координатор/раководител/обучувач/тренер**

* 2020–2019, раководител/ментор на првата Правна клиника за примарна бесплатна правна помош, Правен факултет, УГД, Штип.

* 2020–2014, координатор и организатор за спроведување и реализација на Ораторските вечери на Правниот факултет при УГД, Штип.

* 2019 член на стучна жири-комисија на XXIII Ораторска вечер „Иво Пухан“ на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при УКИМ – Скопје.

* 2018 ментор на студенти-оратори и дебатели на државниот меѓуниверзитетски натпревар по ораторство на тема „Студентска порака до Европа“ – во организација на Европското движење на Македонија (ЕДРМ) + Делегацијата на ЕУ во Македонија + Германската фондација „Конрад Аденауер“, Универзитет „Американ Колеџ“, Скопје [освоено прво место и добиена Плакета].

* 2108–2015 ментор, т.е. координатор на генерација 2015/2016 (Правни студии и Применета политика и дипломатија) – Правен факултет при УГД, Штип.

* 2017 ментор на студенти-оратори на државниот меѓуниверзитетски натпревар по ораторство на тема „Ја познавам ли доволно ЕУ?“ и студентска дебата на тема „ЕУ: задолжителна или алтернативна опција за студентите“ во организација на Европското движење на Македонија (ЕДРМ) + Делегацијата на ЕУ во Македонија + Германската фондација „Конрад Аденауер“, Филозофски факултет, Државен универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје [освоено второ место и добиено признание за менторство].

* 2016 ментор на студенти-оратори на државниот меѓуниверзитетски натпревар по ораторство на тема „Долго време пред портите на ЕУ – каде е клучот?“, како и на учесниците на студентскиот собир т.е. дебата на тема „Чекајќи ја ЕУ интеграцијата – отселување на младите од државата или борба за подобри можности“, ЕДРМ + Делегација на ЕУ + Фондација „Конрад Аденауер“, Педагошки факултет, Државен универзитет „Св. Климент Охридски“ – Битола.

4. Има остварено **минимум 75 поени** кои се однесуваат на целокупната актива на лицето (НО=30 + НИ=38 + САОР=7). Кандидатот Апасиев, во последните пет години пред изборот, има остварено вкупна актива од 310,5 (со букви: триста и десет) поени од релевантната Табела на активности за бодување – по сите основи [НО=30 + НИ=150 + САОР=130,5].

IV. Наставно-образовна и научноистражувачка дејност (НО + НИ)

1. Движење во наставата и изборни постапки

Кандидатот Апасиев пет учебни години по ред (2005-2010) бил **демонстратор** на Правниот факултет „Јустинијан Први“ при УКИМ – Скопје по предметите Римско право [Прв циклус студии] и Реторика [Втор циклус студии].

Три академски години (2011-2014) бил **помлад асистент** на Правниот факултет при УГД во Штип држејќи настава, т.е. вежби по следниве матични предмети: Римско право (прва година, II семестар), Историја на правото (прва година, I семестар), Филозофија на правото (трета година, VI семестар) како и по Уставно право (прва година, I семестар), Правосуден систем (прва година, I семестар), Локална самоуправа (втора година, IV семестар), Семејно право (втора година, IV семестар) и Облигационо право (втора година, IV семестар).

Една академска година (2014-2015) бил **асистент-докторанд** на Правниот факултет во Штип држејќи настава, т.е. предавања под надзор и вежби по предметите: Римско право (прва година, II семестар), Историја на правото (прва година, I семестар), Филозофија на правото (трета година, VI семестар), Уставно право (прва година, I семестар), Правосуден систем (прва година, I семестар), Локална самоуправа (втора година, IV семестар), Граѓанско процесно право (трета година, VI семестар) и Граѓанско право – Применета програма (четврта година, VIII семестар).

Пет академски години (2015-2020) бил **доцент** на Правниот факултет во Штип држејќи настава по предметите: Римско право (прва година, II семестар), Историја на правото (прва година, I семестар), Филозофија на правото (трета година, VI семестар), Правосуден систем (прва година, I семестар), и Реторика и правна аргументација (втора година, IV семестар).

2. Учество на научни симпозиуми во земјата и странство (конференции, тркалезни маси, работилници, школи, предавања и сл.) – со добиени соодветни сертификати за учество

* 2019 VIth International Scientific Conference *Social Change in The Global World*, State University 'Goce Delcev' – Stip, Faculty of Law, Center for Legal and Political Research, Ceremonial Hall, Shtip.

* 2019 *Демократија и владеење на правото преку образованието* (мрежа на средни училишта од Источниот и Југоисточниот плански регион) – советување за статусот на правните предмети со Бирото за развој на образованието во рамки на МОН, судница на Правен факултет при УГД – Штип.

* 2019 *Владеење на правото во Романија*, предавање на визитинг-професорот д-р Луцијан Дирдала (Prof. Lucian Dirdala – Faculty of Communication and International Relation / Department of Communication and Political Science, Romania), во рамки на Erasmus+ програмата (судница на Правен факултет УГД), Штип.

Vth International Scientific Conference *Social Change in The Global World*, State 'Goce Delcev' – Stip, Faculty of Law, Center for Legal and Political Research, 1st Hall, Shtip.

3) *Entrepreneurship and Knowledge-Based Economy – Training Workshop 2020 - Twinning Project 'Smart EIZ'*; Ekonomski Institut Zagreb, Hrvatska.

3) Јавна седница по повод *Иницијатива за оценка на уставноста и стабилноста на Одлуката за распишување консултативен референдум за т.н. Скопје до договор*, Уставен суд на РМ (свечена сала за седници), Скопје.

Бојкотот како самоодбрана, политичка трибина на правниот сектор на Факултетот на АРМ (голема сала), Струмица.

Научна трибина *Договорот меѓу Грција и 'Втората страна': Пандорина куќа и излез од лавиринтот*, Филозофски факултет (сала за состаноци), УКИМ,

Јавна расправа по повод *Барање за заштита на слобода на изразување и медиумска дискриминација* на членови на ПП Левица при антимилитаристички собир на ПП Левица, Уставен суд на РМ (сала за седници), Скопје.

8) *Кривичната постапка во Соединетите Американски Држави – историја и тек на судењето, со посебен осврт на улогата на странките, и поротата* – предавање на Џон Мекнил – правен советник на Амбасадата на РМ, во рамки на манифестацијата Денови на симулирано судење, Правен УГД, Штип;

1) Стручна дебата за криминал од омраза *Феноменологија, трендови и предизвици*, ОБСЕ – Организација за безбедност и соработка во Европа, Мисија во Скопје; Правен факултет при Државниот универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 1. етаж, просториска сала (стар Ректорат), Штип;

Юбилејниот всеславјанскиот съезд 2017 – Международниот сојуз на славјанските народи за единство и взаимност, Москва и Санкт Петербург (Русија).

IVth International Scientific Conference *Social Change in The Global World*, State 'Goce Delcev' – Stip, Faculty of Law, Center for Legal and Political Research, 1st Hall, Shtip.

Владењето на природното право низ историјата, предавање во рамки на 10-тата школа за природно право Демократија и владење на правото (панел: Владење на право и човекови права), Центар за стратемски истражувања при Амбасада на САД во РМ, Куќа Уранија, Охрид.

Arche – расправа за власта и началството, форум-дискусија во рамки на „Културни приказни“, Филозофско друштво на Македонија и Христијански правен форум, ЕУ Инфо центар, Скопје.

IInd International Philosophical Dialog 'East-West' – *Law between Politics and Philosophy*, Macedonian Academy of Sciences and Arts (Centre for Strategic Research), Faculty of Law, Slavic University "Gavrilo Romanovich Derzavin" and Philosophical Society of Macedonia, Skopje, Bitola & Ohrid.

Прва тркалезна маса *Можностите на Законот за заштита на укажувачите на кривичната во високото образование во РМ*. Мрежа 23 и ИСИЕ –

Институт за стратешки истражувања и едукација, Правен факултет УГД, конференциска сала (стар Ректорат), Штип.

* 2016 IIIth International Scientific Conference *Social Change in The Global World*, State University 'Goce Delcev' – Stip, Faculty of Law, Center for Legal and Political Research, Ceremonial Hall, Shtip.

* 2016 *Policy of Education: Quality vs Quantity* – студентска дебата во рамките на манифестацијата „EU Stars / IV Student's Debate“, во организација на Government of the Republic of Macedonia – Secretariat of European Affairs & State University “Goce Delcev”, Faculty of Law; Ceremonial Hall, Stip.

* 2016 *Земјите на Бенелукс и силните страни на нивната регионална соработка* – предавање на амбасадорката на Белгија во Р. Бугарија (Софија), г-ѓа Аник Ван Калстер, Правен факултет, УГД, свечена сала (стар Ректорат), Штип.

* 2016 *Правото помеѓу политиката и моралот*, научен симпозиум во Македонската академија на науките и уметностите, свечена сала на МАНУ, Скопје.

* 2016 *Технологија и уметност: Револуција или хуманизација* – трибина во рамките на проектот „Booking Your Mind – културни приказни / Платформа за креативен дијалог низ култни европски автори и дела“ (автор во фокус: Валтер Бенјамин); кино *Култура*, Скопје.

* 2016 *Да се има или да се биде: Антиконзумеризмот во ерата на продавање брендови и души* – трибина во рамките на проектот „Про-книжи го умот – Платформа за креативен дијалог низ култни европски автори и дела“ (автор во фокус: Ерих Фром), ЕУ Инфо центар, Скопје.

* 2016 *25 години од донесувањето на Уставот на Република Македонија (1991)*, научна трибина и промоција на книга во организација на Центарот за правно-политички истражувања, Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – свечена конференциска сала, Штип.

* 2016 *Вклучени сите – Вклученост за сите!* Регионален форум за Источниот и Југоисточниот регион на Македонија (панел: „Заедно до социјална инклузија – можеме ли?“), Civica Mobilitas, Фондација за развој на локалните заедници и Медиа плус, Мултимедијален центар „Канал 77“, Штип.

* 2016 *Зошто треба да се грижиме за нееднаквоста?*, јавно предавање на доц. д-р Бранимир Јовановиќ, Институт за општествени и хуманистички науки (ИОХН), Скопје.

* 2016 *Левницата во Франција и социјалистичкиот отпор против новиот Закон за работни односи*, излагач Лукас Ципциос – КПФ, Социјален центар „Дуња“ – Скопје.

* 2015 *Искусвата од примената на Законот за заштита од вознемирување на работното место во практиката* – тркалезна маса во организација на Здружението на правници на РМ и Факултетот за правни науки при Универзитетот „Американ Колеџ“, Амф. 1, Скопје.

* 2015 „Стави точка - #HeForShe“ – едукативна трибина во рамки на кампањата 16 дена активизам за ставање крај врз насилството врз жените и девојчињата, Обединети Нации & Делегација на Европска Унија, Правен факултет УГД, Штип.

* 2015 = Национална конференција „Мултикултурализмот и толеранцијата – миграциите и предизвиците на социјалната интеграција“, МАНУ – Македонска

академија на науките и уметностите & ОБСЕ – Организација за безбедност и соработка во Европа (OSCE – Organization for Security and Cooperation in Europe, Mission in Skopje).

* 2015 *US Sentencing Guidelines* – предавање на правниот советник Марк Ласер од Американската амбасада во РМ, Правен факултет УГД, свечена судница, Штип.

* 2015 *Migration at Sea: International Law Perspectives and Regional Approaches – International Conference*; MASAFENET & UGD, Ohrid.

* 2015 *Образованието во XXI век – Состојби и перспективи*, Меѓународна научна конференција, Факултет за образовни науки, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип.

* 2015 *The VERITAS FORUM* – вечерна трибина на тема „Како верските слободи го прават светот побезбеден за различностите?“ во организација на Балканскиот институт за вера и култура и Oxford Connections (говорник Оз Гинис – социолог на религија), сала Фросина МКЦ – Скопје.

* 2015 *Филозофија и политика* – Научен симпозиум по повод Светскиот ден на филозофијата во организација на Филозофското друштво на Македонија и Филозофскиот факултет, Институт за филозофија, УКИМ – Скопје.

* 2015 *The Byzantine Philosophy and the Contemporary Social Sciences* – Lecture with prof. Georgi Kapriev, “St. Kliment Ohridski” University Sofia (Bulgaria), EU InfoCentre – Скопје.

* 2015 *Судовите – чувари на јавните или на приватните интереси*, стручна јавна дебата во рамки на проектот „Изражување на јавниот интерес – Зголемување на моќта на медиумите и граѓаните во штитењето на јавните политики во Македонија“, Институт за комуникациски студии (ИКС), Иницијатива за дигитално граѓанство Res publica – Висока школа за новинарство и односи со јавноста (со поддршка на Британската амбасада во РМ), хотел „Холидеј Ин“ – сала „Милемиум 2“, Скопје.

* 2015 *Уставните судови како креатори на политики* – интервјуиран во својство на експерт од пракса во рамки на истоимениот проект спроведен од страна на Центарот за истражување и креирање политики (Center for Research and Policy Making), Скопје и цитиран во издадената стручна публикација *The Transformative Role of the Macedonian Constitutional Court* (Marija Risteska & Emil Shurkov).

* 2015 *Можностите за соработка помеѓу Парламентарниот институт на Собранието на Република Македонија и организациите на граѓанското општество* – тркалезна маса во организација на Едукативниот центар на ПИ, Собрание на РМ, Скопје.

3. Објавени книги, монографии и учебни помагала

* 2019 *Римско право – Практикум II*, учебно помагало објавено на Е-библиотека, бесплатно електронско издание на Државниот универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, ISBN: 978-608-244-662-2, линк: www.e-lib.ugd.edu.mk/855 [119 стр.].

* 2019 *Римско право – Скрипта II*, учебно помагало објавено на Е-библиотека, бесплатно електронско издание на Државниот универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, ISBN: 978-608-244-661-5, линк: www.e-lib.ugd.edu.mk/854 [156 стр.].

* 2019 *Реторика: историски и современи аспекти* (во коавторство со: Мирјана Поленак-Аќимовска, Владо Бучковски, Гоце Наумовски и Јован Андоновски), издавач Арс Ламина, ISBN: 978-608-259-344-9, Скопје [352 стр.].

* 2017 *Антички правни споменици – Хрестоматија*, издавач: MAGNA CARTA, едиција Правна историја, ISBN: 978-9989-2727-2-1, Скопје [254 стр.].

* 2016 *Римско судско право – I*, издавач: MAGNA CARTA, едиција Правна романистика, ISBN: 978-9989-2727-1-4, Скопје [117 стр.].

4. Кратка научна евалуација на научните трудови – посебно за последните пет години (од последниот избор)

* 2019 *Улогата и значењето на Државното правобранителство во македонскиот правосуден систем – II дел*, УДК: 347.964.1:342.1(497.7), Зборник на трудови од Шестата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“ – том I (Право), Правен факултет, Штип, ISBN: 978-608-244-647-9, стр. 161–174. Во првиот дел на овој труд користејќи го правно-историскиот и нормативниот метод, опфатена е легислативната уреденост на оваа специфична институција во правниот систем на нашата земја уште во периодот по Втората светска војна кога Македонија беше дел од СФР Југославија разгледувајќи го нејзиниот еволутивен пат низ сојузните и републичките закони. Потоа се разработува правниот статус и улогата на Јавното/Државното правобранителство во правосудниот систем на Република Македонија, согласно своевременно актуелната регулатива, која важела низ текот на годините. Во продолжение се разгледува правната природа на Државното правобранителство како учесник во судската парнична постапка, па се продолжува со опис на внатрешната организациска структура на правобранителството, како државен орган *suī generis*. Во овој, втор дел, се опфатени условите за именување и разрешување од функцијата државен правобранител, за во последната глава да се даде подетелен преглед на неговиот делокруг на работа, односно, на надлежностите и овластувањата кои ги има ДП *vis-à-vis* неговите процесни диспозиции.

* 2018 *Начелото на законитост – нужен коректив против арбитражноста на државните органи во кривичната постапка*, УДК: 343.131:341.645, во коавторство со доц. д-р Олга Кошевалиска (прв автор) и ас. док. д-р Елена Максимова (трет автор), *Годишен зборник* [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2018, *Yearbook 2018 - Faculty of Law, Goce Delcev University – Stip, Volume VIII*, год. 8, 2018, ISBN: 1857-8713, стр. 54–69. Во овој коавторски труд направен е обид за анализа на начелото на законитост, неговиот историски развој, неговата имплементација во меѓународните инструменти (во Меѓународниот кривичен суд како и меѓународните *ad hoc* трибунали, Европскиот суд за човекови права), како и правните последици кои се резултат на неговата примена. Посебен осврт е даден на начелото на законитост во македонското позитивно казнено право. Имено, принципот на законитост е темелна вредност, човеково право, но и фундаментален принцип во казненото законодавство. Согласно ова основно начело, нема кривично дело и нема санкција без претходна законска одредба *Nullum crimen, nulla poena sine lege* што, всушност, претставува гарнација за човековата слобода. Начелото на законитост ги штити граѓаните од арбитражноста на државните органи, од незаконитото мешање, но има за цел и да осигури правичност и транспарентност на судските власти.

* 2018 *Правните аспекти на референдумот за т.н. Преспански договор меѓу Република Грција и 'Втората страна' (Case Study)*, УДК: 41.241(497.7:495):[342.573:342.228(497.7)], *Годишен зборник* [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2018, Yearbook 2018 - Faculty of Law, Goce Delcev University – Stip; Volume VIII, год. 8, 2018, ISBN: 1857-8713, стр. 5–17. Во овој труд авторот се задржува на јуристичка аргументација на причините поради кои контроверзната Одлука за распишување на референдум бр. 08 – 4666/1 („Сл. весник на РМ“ – 140/18 од 30.VII 2018) за перфидно планираната промена на уставното име на Републиката, донесена од страна на Собранието на РМ, не може да произведе правно дејство, поради директна спротивност со неколку важечки членови од Уставот на Република Македонија (1991), од Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните (2005) и од Кодексот за добри референдумски практики (2007) на Венецијанската комисија при Советот на Европа. Дадено е и научно објаснување на капциозноста и двосмисленоста на самото поставено референдумско прашање, а опфатени се формално-правните и материјално-правните недостатоци во структурата и содржината на оваа мошне спорна собраниска одлука.

* 2018 *The role and significance of the State Attorney's Office in the judicial system of the Republic of Macedonia (II)* во коавторство со доц. д-р Марија Амповска (прв автор) и проф. д-р Игор Камбовски (втор автор), рецензиран труд на англиски јазик објавен во меѓународното индексирано научно списание BSSR – Balkan Social Science Review, Vol. 12, December 2018, ISSN 1857- 8799, pp. 37-57. Овој труд е настанат во рамки на едногодишниот научноистражувачки проект „Улогата и значењето на Државното правобранителство во правосудниот систем на Република Македонија“ финансиран од страна на Фондот за научноистражувачка работа на УГД – Штип. Тој е дел од една замислена поголема монографија посветена на овој специфичен орган во нашиот правен поредок. Трудот ги претставува резултатите од анализата на годишните извештаи за работењето на оваа државна институција, како и на анкетата спроведена меѓу жителите од Источниот плански регион. За потребите на изработката на трудот спроведени се и неколку интервјуа со носители на оваа јавна функција.

* 2018 *Улогата и значењето на Државното правобранителство во правосудниот систем на Република Македонија (I)*, во коавторство со проф. д-р Игор Камбовски (втор автор) и доц. д-р Марија Амповска (трет автор) [двојна рецензија], UDC 341.232.7:37(4–672EУ:497.7), International magazine for social sciences „VIZIONE“ Vol. 31/18, ISSN: 1409-8962 - printed form; ISSN 1857- 9221- electronic form, The Association of Intellectuals „Democratic Club“ – Скопје, стр. 145-154. Авторите, користејќи го правно-историскиот и нормативниот метод започнуваат со легислативната уреденост на оваа институција во правниот систем на нашата земја уште во периодот по Втората светска војна кога Македонија беше дел од СФР Југославија, разгледувајќи го нејзиниот еволутивен пат низ сојузните и републичките закони. Потоа се разработува правниот статус и улогата на Јавното/Државното правобранителство во правосудниот систем на Р. Македонија, согласно своевременно актуелната регулатива, која важела низ текот на годините во втората половина на XX и почетокот на XXI век. Во третото поглавје се продолжува со разгледување на правната природа на Државното правобранителство, како учесник во судската парнична постапка; за во четвртото и последно поглавје да се финишира со опис на внатрешната организациска структура на правобранителството како државен орган sui generis.

* 2018 *Кривичните судења пред римскиот Сенат во време на императорот Тибериј*, УДК.343(37), зборник на трудови од Петтата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“, том I (Право), Правен

факултет, Штип, ISBN: 978-608-244-548-9, стр. 261–278. Промените во економско-општествената и државна структура на Рим, кои беа извршени во времето на Принципатот (I век пр.н.е. – III век н.е.), односно при преминот од републиканско кон монархиско државно уредување, неминовно се одразија и на римското кривично правосудство. Навистина, и во ова време на т.н. Римско класично право сè уште постојеа остатоци од поранешната когнитивска постапка и сè уште цветаа постојаните т.н. Квесиони поротни судови (*Quaestiones perpetuae* или *quaestiones ordinariae*). Но, и покрај тоа, во раниот период на Империјата беа воведени и нови форми на кривични судови. Во рамките на овој труд, поради ограничениот расположлив простор, авторот се задржува главно на организацијата и јурисдикцијата на римскиот Сенат, како аристократски орган на тогашниот нобилитет и на судењата кои се одвиваа пред него во овој турбулентен период од римската државно-правна историја, со посебен осврт на дводецениското владеење на вториот принцепс Тибериј (Tiberius / вл. 14–37 год.).

* 2017 = Цицерон – *Rex Eloquentiae (III)*; УДК: 808.51:347.96-05(37), *Годишен зборник* [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2017, Yearbook 2017 - Faculty of Law, „Goce Delcev“ University – Stip, Volume VII, Год. 7, 2017; ISBN: 1857-8713, стр. 22–41. Марко Тулие Цицерон, според традиционалниот изговор, или Марк Тулиј Кикерон (Marcus Tullius Cicero / 106–43 год. пр.н.е.), според поавтентичниот класичен изговор на латинскиот јазик, важи за неприкосновен „крал на беседништвото“ прво и најпрепознатливо име во римското и во целокупното античко, па и светско беседништво. Според мислењата на голем број видни проучувачи на класичната реторика, тој е првиот и последен автентичен римски „совршен говорник“ (*perfectus orator*), кој живеел и творел во првиот век пред Христа, а бил немилосрдно убиен на своја 63 годишна возраст. Истовремено, тој е и една од најзначајните личности од Антиката чиј индивидуален придонес остави неизбришлив печат во духовниот развој на човештвото. Во неговиот лик се споени различни идеи, дела и доблести така што неговиот живот и неговите размисли и натаму предизвикуваат интересирање не само во европските, туку и во сите светски цивилизирани култури. Овој трет труд од трилогијата посветена на Кикерон, се осврнува на неговото дефанзивно судско говорништво, илустриран особено преку изложување на македонскиот превод на говорот „Муренова одбрана“ (*Pro Murena* / 63 год. пр.н.е.).

* 2017 *Судењето на вештерките во Римското и во средновековното право* (во коавторство со ас. док. м-р Елена Максимова – втор автор), Зборник на трудови од Четвртата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“, том I (Право), Правен факултет, Штип, ISBN: 978-608-244-423-9, стр. 177–193. Во Антиката, паранормалните и езотерични вештини за предвидување на иднината (лат. *ars mathematica*) и магиите (*artes magicae*) беа кривично гонети и казнувани, како намерно предизвикани т.н. *ѓаволски интервенции* на „лошите [демонски] сили“, со цел да се напаќа на некого. Во текот на средниот век, пак, за разлика од Западна Европа каде што доминираше суровоста на католичката инквизиција, измачувањето и спалувањето на црковните клади за вештерство (*maleficium*), во Источното Ромејско Царство, односно во Византија, прогонувањето на маѓесниците и врачевите беше со малку поумерен интензитет, главно поради доминацијата на православието, а подоцна и поради падот на тој дел од Империјата под исламска, т.е. турско-османлиска власт. Но, општо земено, низ целиот христијански среден век кривичното право е опскурно, преполно со измислени религиозни кривични дела меѓу кои вештерството стои на прво место, а жената, како најчест извршител, е во правно подредена положба на таткото, братот или мажот и е сметана за суштество од понизок ранг, поради наводната лесно

расиплива природа. Овој коавторски труд, барем во македонски прилики, прави пионерски обид за расветлување на судењата на вештерките и маѓесниците во Старовековното римско и во Средновековното евро-континентално и англо-саксонско право, давајќи притоа и мошне интересни изворни записи од конкретни судски случаи кои, повеќе или помалку, се познати низ светската процесно-правна историја.

* 2017 *Закон судный людям – Первый старославянский правовой памятник*, труд презентирани на конференцијата „Славянские государство и право“ во рамки на Юбилејниот всеславјански съезд (2017), во организација на Международный союз общественных объединений ВСЕСЛАВЯНСКИЙ СОЮЗ [*Всемирная задача Славянства – Труды Юбилейного Всеславянского Съезда*; стр. 538-544], Москва и Санкт Петербург (Русија). Законот за судење на луѓето (Законь Соудный Людъм / скр. ЗСЛ) се јавува како прв старословенски правен споменик, но, исто така, и како еден од древните автентични писмени документи напишани на црковнословенски јазик. Историски гледано, потекнува од шеесеттите години на IX век и, во суштина, претставува своевидна старословенска редакција на византиската Еклога (ἐκλογία / VIII век) – римска збирка на закони создадена во епохата на владеењето на царот Лав III Исавриски [вл. 717–741 год.] и Константин V Копроним [вл. 741–775 год.] од т.н. еретичко-иконоборска Исавриска/Сириска династија во Источното ромејско царство, која што, пак, се заснова на Јустинијановата кодификација (VI век) и на византиското обичајно право. Во ЗСЛ, во основа, се регулираат прашања од областа на кривичното право, од каде што потекнува и неговото име. Трудот е објавен на руски јазик.

* 2016 *Цицерон, Најречитиот од потомците на Ромул (II)*, УДК: 808.51:347.96-05(37) 929, *Годишен зборник* [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2016, Yearbook 2016 - Faculty of Law, Goce Delcev University – Stip, Volume VI, год. 6, 2016, ISSN: 1857-8713, стр. 8–20. Марко Тулие Цицерон (Marcus Tullius Cicero / 106–43 год. пр.н.е.) важи за прво и најпрепознатливо име во римското и во целокупното античко, па и светско беседништво. Според мислењата на голем број видни проучувачи на класичната реторика, тој е првиот и последен автентичен римски „совршен говорник“ (*perfectus orator*), кој живеел и творел во првиот век пред Христа, а бил убиен на своја 63 годишна возраст. Истовремено, тој е и една од најзначајните личности од Антиката чиј индивидуален придонес остави неизбришлив печат во духовниот развој на човештвото. Овој втор труд од објавената трилогија за Кикерон, главно, е посветен на неговиот теоретски и практичен придонес кон реториката, со посебен осврт на Кикероновото офанзивно форензично беседништво кога тој истапувал во улога на обвинител пред суд.

* 2016 *Криминолошките аспекти на проституцијата – со посебен осврт на античката правна уреденост* (во коавторство со ас. док. Елена Максимова - втор автор), УДК. 343.544:34(3), *Зборник на трудови* од Третата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“, Правен факултет, Штип, стр. 250–270. Иако и денес проституцијата претставува социо-патолошка „тегоба“, таа има своја историска димензија која говори за потребата од нејзино перманентно следење и проучување. Следејќи го човештвото во чекор од самото појавување на цивилизацијата, започнува и потребата од нејзино третирање како сеприсутна аномалија, за што се наметнува како нужно навлегувањето во корените на појавата и нејзина детална анализа. Постои огромна доза на рефлексивност на феноменолошките карактеристики на проституцијата од Римското право во позитивната криминологија, особено во поглед на појавните облици. Затоа во трудот, опфаќајќи ги криминолошките аспекти на проституцијата и нивната историска еволуција, авторите

навлегуваат во нејзиниот правен третман и ги согледуваат позитивните и негативните искуства од спротивставените ставови на државните апарати. Навраќајќи се на почетоците на третманот и криминолошките обележја, тие воочуваат колку и во каква насока се развила оваа социо-патолошка појава и какво влијание има нејзиното третирање и воопшто општествениот интерес, во насока на регулирање или сузбивање.

* 2016 *Locatio conductio од Римското право и неговите современи „правни наследници“ – I* (во коавторство со доц. д-р Марија Амповска – втор автор), УДК. 347.440.14(37):347.453-027.18, *Зборник на трудови* од Третата меѓународна научна конференција „Општествените промени во глобалниот свет“, Правен факултет, Штип, стр. 464–482. Водејќи се од несомнениот факт дека римското облигационо право никогаш не умрело, овој коавторски труд го проследува неговиот „втор живот“ преку еден негов мал сегмент, односно преку сложениот договор кој во римското договорно право се нарекувал *locatio conductio*. Овој труд, со помош на историскиот и нормативниот метод, ги проследува видовите на овој договор од Римското право (*Ius Romanum*), преку нивните посебни карактеристики, а сè со цел да ги стави во една компаративна перспектива на современото облигационо право. Во таа смисла, вториот дел од трудот се однесува на правните правила со кои во македонското позитивно облигационо право се уредени договорите за кои сметаме дека се правни наследници на римскиот *locatio conductio*. Договорот за закуп (*locatio conductio rei*) е анализиран во насока на неговите карактеристики кои се јавуваат како пресликани правни стандарди или, пак, како правни правила кои своите корени ги имаат во ненадминливото Римско право. На овој начин, авторите прават обид да го прикажат влијанието на општествените промени врз овој конкретен правен институт и тоа, најпрво во смисла на историските промени што се предизвикани кај овој мошне значаен вид на договорни односи, а потоа и од аспект на оној сегмент кој се јавува како константа при еволуцијата и за којшто може да се каже дека општествено-економските промени немале некое позначајно влијание.

* 2015 *Cicero – Dissertissime Romuli Nepotum (I)*, УДК. 32-05 (37) 808. 5-05 (37)', *Годишен зборник* [со меѓународен уредувачки одбор], Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2015, Yearbook 2015 - Faculty of Law, „Goce Delcev“ University – Stip, Volume V, год. 5, 2015, ISSN: 1857-8713, стр. 19–32 [17 стр.]. Според мислењата на голем број видни проучувачи на класичната реторика, Цицерон е првиот и последен автентичен римски „совршен говорник“. Истовремено, тој е и една од најзначајните личности од Антиката чиј индивидуален придонес остави печат во духовниот развој на човештвото. Во неговиот лик се споени различни дела, идеи и доблести така што неговиот живот и неговите размисли и натаму предизвикуваат интересирање во сите цивилизирани култури. Целта на овој труд, кој е прв дел од трилогијата посветена на Кикерон, е одблизу да се осврне на неговиот животен пат и државничка кариера, додека останатите делови ќе бидат посветени на неговиот теоретски и практичен придонес кон реториката.

* 2015 *Quaestio Maiestatis – Суђење пред Мајестатском квесцијом као редовним римским кривичним судом*, рецензиран коавторски труд (со проф. д-р Марија Игњатовиќ, Ниш – прв автор), објавен во тематскиот Зборник на трудови од меѓународната конференција „Правни систем и заштита од дискриминације“ (Зборник радова - Прва свеска), [The Legal System and Protection against Discrimination – Collection of papers, Vol. I], Универзитет у Приштини (Косово), са привременом седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, стр. 447–462 [15 стр.]. Специјалните, екстраординарни, истражни и привремени квестии/квесции, односно нередовните сенаторско-поротни кривични судови, веќе кон средината на II век пр.Хр.,

поточно во 149 год. пр.н.е., прераснаа во Постојани кривични судови кои заседаваа на Форумот – наречени Ординарни квестии (*Quaestiones ordinariae*) или уште „перпетуални/перманентни/постојани судови“ (*Quaestiones perpetuae*). Квесионите судови во најбурните времиња во Рим во голема мера ги истиснаа поранешните форми на кривично правосудство и кон крајот на Републиката се афирмираа, речиси, како единствени форми на кривичното правораздавање надлежни да судат не само за точно одредени кривични дела, туку во нивна јурисдикција влегуваа цели групи на сродни казнено-правни работи, односно слични јавни деликти (*delicta publica* или *crimina*). Трудот ја презентира нивната работа. Објавен е на српски јазик.

V. Стручно-апликативна и организационо-развојна дејност (СА + ОР)

1. Универзитетски обуки

* 2016 Меѓууниверзитетска обука за *студентско симулирано судење*, во соработка со судии на Врховниот суд на РМ и Мисијата на ОБСЕ во Скопје; Правен факултет, Државен универзитет „Гоце Делчев“, судница, Штип

* 2016 *Обука за членови на Конкурсна комисија*, Државен универзитет „Гоце Делчев“, ФОН, Штип

* 2016 Промоција на иновативната австриска едукативна платформа *Xplorify* за онлајн обуки, курсеви и предавања во живо, Центар за доживотно учење, Универзитет „Гоце Делчев“, конференциска сала (стар Ректорат), Штип.

* 2015 Презентација на *Еразмус+ Програмата*, Центар за меѓууниверзитетска соработка на УГД, Правен факултет, конференциска сала, Штип

* 2015 Презентативна обука за *EBSCO Publishing – новини, пристап и пребарување*; презентер г. Драган Николиќ – претставник на EBSCO за Југо-Источна Европа, УГД, Правен факултет, конференциска сала

2. Членство во научни мрежи, стручни платформи и бази на податоци (со креирани акаунти или професионални профили):

*од 2014 до денес = *Nauka.mk* (<http://www.nauka.mon.gov.mk>);

*од 2013 до денес = *UGDScholar* (<http://scholar.ugd.edu.mk/dimitarapasiev/>);

*од 2013 = *GoogleScholar* (<http://scholar.google.com/citations?user=PmKeLxkAAAAJ&>);

*од 2012 до денес = *AcademiaEdu* (<http://ugd.academia.edu/DimitarApasiev/>);

*од 2012 = *ResearchGate* (https://www.researchgate.net/profile/Dimitar_Apasiev/);

*од 2012 = *UGD Academic Repository* (<https://eprints.ugd.edu.mk/id/eprint/641/>);

*од 2012 до денес = *AkademLink* (<http://www.academlink.com/profile/Apasiev/>);

*од 2012 до денес = *Balkan Academic News – Centre for Southeast European Studies* (University of Graz - Austria).

3. Членство во факултетски органи, тела и комисии, одбори, делегации или работни групи

* 2020–2016 Член на *Уредувачкиот одбор* (International Editorial Board) на меѓународното научно списание *Student Social Science Journal*, во издание на Правниот факултет при УГД, Штип.

* 2020–2015 Член на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при УГД – Штип.

- * 2020–2015 *Претседател и член* на Комисија за одбрана на дипломски трудови – Правен факултет при УГД.
- * 2020–2015 *Претседател и член* на комисији за полагање на испити.
- * 2020–2015 *Претседател и член* на Комисија за полагање завршни испити – Правен факултет при УГД.
- * 2020–2014 *Член* на Комисијата за спроведување и реализација на Ораторските вечери на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.
- * 2019 *Претседател* на Изборна комисија за спроведување на тајно гласање за избор на декан на Правниот факултет – Штип.
- * 2019 *Член* на Изборна комисија за спроведување на тајно гласање за избор на ректор на УГД на Правниот факултет – Штип.
- * 2019 *Претседател* на Комисија за избор на сенатори на Правниот факултет при УГД – Штип.
- * 2019–2017 *Член* на факултетска Комисија за изработка на Стратегија за промоција и за промоција на Правниот факултет при УГД.
- * 2018 *Член* на Комисија за селекција избор на демонстратори на Правниот факултет при УГД.
- * 2019–2015 *Претседател и член* на Комисија за одбрана на магистерски трудови, Правен факултет при УГД (Штип).
- * 2019–2015 *Претседател и член* на рецензентски комисији за оценка на магистерски тези, Правен факултет при УГД (Штип).
- * 2018–2012 *Член* на Уписна/конкурсна комисија за упис на студенти на Прв циклус студии на Правниот факултет при УГД Штип во повеќе учебни години [прием, средување и електронска обработка на документација].
- * 2017–2015 *Претседател* на Дисциплинска комисија на Правниот факултет при УГД, Штип
- * 2017–2014 *Член* на Пописна комисија на Правниот факултет при УГД.
- * 2017–2012 *Член* на „Комисија за плагијати“ (Комисија за проверка на постојните учебници по македонски јазик кои се користат на Правниот факултет – УГД, научна област Граѓанско право).
- * 2016 *Заменик-член* на Комисија за проверка на постојните учебници по македонски јазик кои се користат на Правниот факултет, УГД (научна област Деловно право).
- * 2016 *Член* на Изборна комисија за избор на сенатор од Правен факултет во Сенатот на УГД.
- * 2016 *Член* на *Комисија за реакредитација на студиски програми*, избрана од ННС на Правниот факултет при УГД, Штип.
- * 2016 *Член* на *Работна група за предлог-дополнувања на ФРВ*, избрана од ННС на Правниот факултет при УГД, Штип.
- * 2016 *Член* на *Комисија за увид и преиспитување оценки* на Правниот факултет при Државниот универзитет „Гоце Делчев“, Штип.
- * 2015–2013 *Член* на тимот за претставување на УГД, Штип на *Саемот на образование и кариера* (штанска на Правен факултет), Скопје.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на деталната анализа на приложените документи, како и врз основа на личното познавање и можност за непосредна повеќегодишна професионална соработка, Рецензентската комисија констатира дека пријавениот кандидат доц. д-р **Димитар Апасиев**, од вработувањето на Правниот факултет при УГД до денес, активно и успешно бил вклучен во наставно-образовната и научноистражувачката дејност на оваа високообразовна институција, како и во нејзината промоција во јавноста.

Согласно со претходно изнесеното, а во согласност со *Законот за високото образование (2018)* и со *Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип (2019)* бидејќи конкретниот кандидат беспрекорно ги исполнува сите таксативно наведени услови и критериуми за избор во повисоко звање, со искрено и особено задоволство му предлагаме на Наставно-научниот совет на Правниот факултет при УГД кандидатот доц. д-р Димитар Апасиев да биде избран во звањето **вонреден професор** за наставно-научната област *Римско право*.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА:

проф. д-р **Мирјана Поленак-Аќимовска** – претседател (с.р.)

проф. д-р **Гоце Наумовски** – член (с.р.)

проф. д-р **Игор Камбовски** – член (с.р.)

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Ред. бр.	Наставно-образовна дејност (НО)	Поени					
4.	Избор во звање доцент						30
		ВКУПНО НО:				30	
Ред. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности (НИ)	Поени					
		Во земјата		Во странство		Вкупно:	
		број	поени	број	поени		
1.	Монографија или научна книга	3	10			30	
4.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори)	5x9 (прв автор) 1x6 (втор автор) 1x3 (трет автор)	45 6 3			54	
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во зборник од трудови на научен собир	5	2	2	3	16	
7.	Секциско предавање на научен собир	9	2	1	4	22	
8.	Одржано предавање по покана од научна институција	1	2			2	
10.	Одбранета докторска теза	1	8			8	
12.	Одбранета магистерска работа	1	4			4	
14.	Учесник на научен проект (максимум во три проекта)	1	2			2	
16.	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)	1	1			1	
24.	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати)	1x2 6x1,5	2 9			11	
		ВКУПНО НИ:				150	
Ред. бр.	Стручно-апликативна дејност и организационо-развојна дејност (СА + ОР)	Поени					
		Во земјата		Во странство		Вкупно:	
		број	поени	број	поени		
1.	Книга / учебник	2	10			20	
13.	Учесник во научен проект (максимум во три проекта)	1	5			5	
17.	Елаборати и експертизи	15	2			30	
18.	Изготвување на извештаи од анализи	5	0,1			0,5	
19.	Стручни награди и признанија	4	4			16	
26.	Раководител на катедра / оддел / центар	2	3			6	
27.	Член на универзитетски или владини тела	1	5			5	
28.	Член на факултетски орган, комисија	18	2			36	
29.	Член на институтски орган, комисија	4	2			8	
30.	Класен раководител, согласно ЕКТС (за четири години)	1	4			4	
		ВКУПНО САОР:				130,5	
		ВКУПНО БОДОВИ: (ОД СИТЕ ОБЛАСТИ)				310,5	